

Sygn. akt I C 968/17

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2017 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Katarzyna Balcerczyk

Protokolant: Marta Florczyk

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2017 roku w Zgierzu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. 1280,80 zł (jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt złotych 80/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 352 zł (trzysta pięćdziesiąt dwa ) złote tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 968/17

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 lutego 2017 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w L. wystąpiła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty 1.280 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty i kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, iż w wyniku kolizji drogowej uszkodzeniu uległ pojazd marki S. (...) nr rej. (...) stanowiący współwłasność T. A. i A. A.. Poszkodowany zmuszony został do korzystania z pojazdu zastępczego w okresie od 9 listopada 2016 r. do 25 listopada 2016 r. przy stawce wynoszącej 135 zł netto na dzień. Powód nabył wierzytelność obejmującą odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego.

(pozew – k. 5-8)

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. z siedzibą w S. wniosło o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Pozwany podniósł, że stawka przyjęta przez powoda jest zawyżona. Pozwany proponował poszkodowanemu bezgotówkowe zorganizowanie pojazdu zastępczego, gdzie było możliwe wynajęcie pojazdu za cenę 86 zł brutto. Działanie poszkodowanego nie może natomiast powodować wzrostu zobowiązania. Pozwany wniósł o przekazanie sprawy sądowi właściwemu ze względu na siedzibę pozwanego oraz zobowiązanie powoda do przedstawienia pełnej treści umowy cesji celem wykazania braku causy dokonanej czynności.

(odpowiedź na pozew – k. 41-46)

**Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 8 listopada 2016 r. doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzony został pojazd marki S. (...) nr rej. (...) stanowiący współwłasność T. A. i A. A.. Sprawca kolizji ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A.

(bezsporne)

W dniu 16 listopada 2016 r. T. A. zgłosił szkodę ubezpieczycielowi.

(zgłoszenie szkody – k. 48 płyta CD „ (...) \_ (...) zgłoszenie szkody”)

Dnia 16 listopada 2016 r. ubezpieczyciel przeprowadził oględziny uszkodzonego pojazdu. W protokole oględzin zawarto informację dotyczącą możliwości wynajmu pojazdu zastępczego wraz z pokryciem jego kosztów. W przypadku pojazdu segmentu B stawka brutto za dobę wynosiła 86 zł. W dniu 10 listopada 2016 roku przesłano także drogą elektroniczną T. A. informację o sieci firm specjalizujących się w wynajmie pojazdów zastępczych, oferujących stawki za wynajem pojazdów segmentu B od 86 złotych brutto.

(protokół szkody – k. 48 płyta CD „ (...) \_ (...) ocena techniczna \_ (...)”)

Szkoda została zakwalifikowana jako całkowita. W dniu 16 listopada 2016 r. T. A. podpisał z zakładem ubezpieczeń ugodę, na mocy której pozwany zobowiązany został do zapłaty odszkodowania za uszkodzony pojazd w kwocie 5400 zł w terminie 7 dni od zawarcia ugody.

(raport szkody – k. 48 płyta CD „ (...) \_ (...) \_Raport szkoda całkowita”, uгода – k. 48 płyta CD „ (...) \_ (...) \_Decyzja\_001”)

T. A. wynajął pojazd zastępczy marki T. (...) (kl. B) w (...) sp. z o.o. na okres od 9 listopada 2016 r. do 25 listopada 2016 r. Stawka netto za dzień wynajmu wynosiła 135 zł. W dniu 25 listopada 2016 r. (...) sp. z o.o. wystawiła T. A. fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.656,80 zł brutto.

(bezsporne, nadto kopia faktury – k. 16, umowy – k. 17, 19, 21, Ogólnych warunków wynajmu samochodu zastępczego – k. 18)

T. A. korzystał z pojazdu zastępczego przez okres 16 dni, gdyż tyle czasu zajęło mu nabycie nowego samochodu. Pojazd uczestniczący w kolizji został bowiem zezłomowany. Poszkodowany nie poniósł dodatkowych kosztów związanych z wynajęciem auta. Nie miał w tym czasie innego pojazdu. Wykorzystywał go do pracy, ale i zakupów.

(zeznania świadka T. A. – k. 74)

W dniu 25 listopada 2016 r. T. A. i A. A. zawarli z (...) sp. z o.o. umowę cesji wierzytelności nr (...), na mocy której T. A. przelał na powoda wierzytelność obejmującą roszczenie o odszkodowanie przysługujące poszkodowanym z tytułu niemożności korzystania przez cedenta z jego pojazdu oraz wynikających stąd kosztów wynajęcia przez cedenta pojazdu zastępczego z tytułu umów zawartych z (...) sp. z o.o. i wystawionej faktury VAT.

(kopie umów cesji – k. 23, 24)

Decyzją z dnia 15 grudnia 2016 r. ubezpieczyciel przyznał A. A. kwotę 1376 zł brutto odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Ubezpieczyciel przyjął stawkę 86 zł brutto i 16 dni najmu.

(bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów uznanych

za wiarygodne.

### **Sąd Rejonowy zważył, co następuje:**

Warunki odpowiedzialności pozwanego określają w przedmiotowej sprawie przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia – art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c., art. 821 k.c. i art. 822 k.c. oraz regulujące odpowiedzialność cywilną posiadacza i kierowcy z tytułu czynów niedozwolonych - art. 436 § 2 k.c. a nadto ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392 ze zm.).

W rozpoznawanej sprawie bezsporne pozostawały zarówno okoliczności kolizji z dnia 8 listopada 2016 roku oraz fakt odpowiedzialności strony pozwanej za szkodę i obowiązek jej naprawienia. Kwestię sporną stanowiła natomiast wysokość szkody polegająca na poniesionych kosztach najmu pojazdu zastępczego, w szczególności co do długości okresu najmu oraz wysokości stawki najmu pojazdu zastępczego.

W pierwszej kolejności, odnosząc się do wniosku pozwanego o przekazanie sprawy do sądu właściwego ze względu na siedzibę pozwanego, wskazać należy, iż Sąd podziela rozważania Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w postanowieniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie XII GC 303/17, na mocy którego przekazano rozpoznanie sprawy tut. Sądowi, tj. według miejsca zamieszkania poszkodowanych.

W dalszej kolejności, odnosząc się do zarzutu braku skuteczności przelewu wierzytelności należy wskazać, iż wierzytelność będąca przedmiotem umowy powstała na skutek umowy najmu zawartej przez poszkodowanych z powodów w dniu 25 listopada 2016 r. Umowa najmu w rozumieniu art. 659 § 1 k.c. została zawarta przez uprawnione do tego osoby, to jest powoda i poszkodowanych, a nadto określała elementy przedmiotowo istotne. Jak wskazuje się w orzecznictwie i doktrynie czynsz najmu nie musi być ustalony poprzez podanie konkretnej sumy, ale możliwe jest jego dorozumiane określenie, np. poprzez odwołanie się do stosowanych stawek. W treści umowy przelewu wskazano również, że obejmuje ona należność wskazaną w fakturze VAT. Natomiast świadczenie najemcy wynikające z umowy może zostać spełnione nie poprzez zapłatę czynszu najmu, lecz poprzez dokonanie skutecznego przelewu przysługującej wobec ubezpieczyciela wierzytelności na wynajmującego. Umowa cesji stanowi wówczas przypadek przelewu w celu zapłaty (cessio solutionis causa). Sytuacje takie są powszechnie spotykane w obrocie.

Przechodząc na grunt wysokości należnego odszkodowania, należy wskazać, iż, zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W treści art. 361 § 2 k.c. wskazano, iż w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Art. 361 k.c. wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, jednocześnie należy z niego wyprowadzać zakaz przyznawania odszkodowania przewyższającego wysokość faktycznie poniesionej szkody. Podstawową funkcją odszkodowania jest zatem pełna kompensacja poniesionej przez poszkodowanego szkody. Wysokość odszkodowania powinna zatem ściśle odpowiadać rozmiarom wyrządzonej szkody - nie może być ono wyższe ani niższe od szkody poniesionej przez poszkodowanego. (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515).

W piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia, ale również zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Szkoda równoznaczna jest z uszczerbkiem majątkowym, obejmującym różnicę pomiędzy obecnym stanem majątkowym, a stanem majątkowym, jaki zaistniałby, gdyby nie zdarzenie wywołujące szkodę.

Pojęcie straty obejmuje zatem także niezaspokojone przez poszkodowanego, ale wymagalne zobowiązania na rzecz osoby trzeciej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2008 roku, sygn. akt III CZP 62/08).

W orzecznictwie nie budzi również wątpliwości, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadacza pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego i nie jest uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17.11.2011 t., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28 ). Dodatkowo podkreślić należy, iż poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania podmiotów, które oferują swoje usługi najtaniej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r., I CKN 1466/99). Wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki na najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, z którego szkoda wynikła, pozostają koszty najmu samochodu zastępczego tylko w okresie koniecznym i niezbędnym do dokonania naprawy pojazdu (por. wyrok SN z 5.11.2004 r., II CK 494/03, LEX nr 145121). Stanowisko takie ma przy tym zastosowanie jedynie przy szkodzie częściowej, albowiem odmiennie należy oceniać sytuację nastąpienia szkody całkowitej, przy której czas koniecznego najmu obejmuje – co do zasady – okres od dnia zniszczenia pojazdu do dnia, w którym poszkodowany może nabyć podobny pojazd, nie dłuższy niż do dnia zapłaty odszkodowania (por. wyrok SN z dnia 8.09.2004 r., IV CK 672/03, LEX nr 146324).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, uznać należy, iż poszkodowanemu, a w konsekwencji zawarcia umowy cesji powodowi, co do zasady należał się zwrot kosztów związanych z wynajęciem pojazdu zastępczego.

Sąd uznał za w pełni uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego wynoszący 16 dni od dnia następnego po dniu szkody, gdyż tyle czasu zajęło poszkodowanemu nabycie nowego samochodu, czego pozwany nie kwestionował. Jak wynika bowiem z akt szkodowych, taki okres wynajmu został przyjęty także przez pozwanego.

W ocenie Sądu zarzut pozwanego o rażąco wygórowanej stawce najmu zastosowanej przez powoda w świetle zaoferowanego przez strony materiału dowodowego jest nieuzasadniony. W istocie, to na powodzie spoczywał ciężar wykazania szkody w określonej wysokości (art. 6 k.c.). Powyższą okoliczność powód wykazał, bowiem przedłożył umowę najmu określającą dobową stawkę czynszu na kwotę 135 zł netto oraz fakturę VAT z tożsamą stawką dzienną.

W ocenie sądu, wykazanie, iż stawka przyjęta w przedłożonej fakturze jest rażąco wygórowana, wymagało dowodu z opinii biegłego, o co strona pozwana nie wносиła. Dowód rażącego wygórowania stawek spoczywa zaś na ubezpieczycielu, albowiem, w przypadku stwierdzenia, że poszkodowany uchybił obowiązkowi minimalizacji szkody i doszło do zawarcia umowy najmu po stawkach rażąco wygórowanych, obowiązek odszkodowawczy strony pozwanej się zmniejsza, zatem to ona powinna związane z tym okoliczności wykazywać. Ubezpieczyciel dla udowodnienia zasadności odmowy wypłaty odszkodowania lub jego zmniejszenia musi również udowodnić, że ubezpieczony naruszył swoje obowiązki. Ubezpieczyciel tych okoliczności nie udowodnił.

Nawet gdyby przyjąć, iż w sprawie nie był konieczny dowód z opinii biegłego, w ocenie sądu strona pozwana nie wykazała, aby stawka poniesiona przez powoda była rażąco wygórowana. Pozwany nie wykazał, aby najem samochodu w firm współpracujących z jego przedsiębiorstwem był bardziej korzystny niż zaoferowany przez powoda, uwzględniając również inne czynniki poza ceną. Podkreślenia wymaga także fakt, iż najem w przedsiębiorstwie powoda odbywa się na zasadach najmu bezgotówkowego i bez odgórnego określenia czasu najmu, przy braku obowiązku uiszczenia kaucji, ani innych dodatkowych kosztów, braku ograniczeń co do przebytych dobowo kilometrów oraz wkładu własnego przy szkodzie. W ocenie Sądu nawet gdyby istniała możliwość znalezienia tańszej oferty, to poszkodowanemu nie można czynić zarzutu, że z takiej nie skorzystał. Poszkodowany może bowiem kierować

się różnymi kryteriami wyboru wypożyczalni oferującej pojazdy zastępcze, niekoniecznie ceną, albowiem istotna jest przede wszystkim dla poszkodowanego szybkość wykonania usługi i uproszczenie całego procesu.

Z tych względów Sąd w punkcie 1 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.280,80 zł, stanowiącą różnicę między kwotą stanowiącą koszt wynajmu pojazdu zastępczego a kwotą wypłaconą przez ubezpieczyciela.

Żądanie odsetek uzasadnia treść przepisów art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w zw. z art. 481 § 1 k.c. Decyzją z dnia 15 grudnia 2016 r. pozwany przyznał poszkodowanemu odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego, wobec czego od następnego dnia opóźniał się z zapłatą należnej kwoty. Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem powoda, gdyż nie mógł wyjść ponad żądanie. Pozwany nie kwestionował daty początkowej naliczania odsetek.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd wydał w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na poniesione przez powódkę koszty składa się opłata sądowa od pozwu w wysokości 65 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 270 zł, ustalone w oparciu o § 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800) oraz kwota 17 zł tytułem uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.